

zatos pincét találtunk. Ezen pincék egy része tömedékelt volt. Előkerült eddig ismeretlen pince is, melyet a munka biztonságos folytatása érdekében be kellett omlasztani. A pincék elsősorban újkori rétegeket bolygattak. A kultúrrétegek átlagosan 3–4 m vastagságban következtek a szubhumusz felett. A három kutatóárokban nagyjából 3,5 m mélységben 3 régészeti objektumot találtunk, feltehetően a török korból. Az 1. objektum sekély mélységű, szögletes aljú kiégett gödör, a második egy újkori beásás által megbolygatott gödör, a harmadik pedig szintén egy gödör betöltésének fekete feltja volt. Egyiket sem bontottuk ki. Leletek: középkori és hódoltságkori kerámiatöredékek és kályhaszem.

GÁBOR OLIVÉR

314. Pécs, Ferenciek utcája 14.

(Baranya megye) Kö

2008. augusztus 5-én bejelentés nyomán megtekintettünk egy középkori pincebeszakadást a telken. Az épület Ny-i traktusában, a jelenkori tárolópince padlója alatt csőtörés okozta vízbetörés miatt egy üreg keletkezett, mélysége 180 cm. A beszakadástól É-i irányba mintegy 6 m hosszan egy laza törmelékekkel feltöltődött pince boltozata volt látható, enyhe É-i irányú lejtéssel. A pince főtéje alatt 30–40 cm széles üreg volt. A pince anyaga helyi, havihegyi melegvízi tufa. A pince mérete, építőanyaga a pécsi középkori pincékre jellemző. A kormeghatározást megerősíti, hogy az újkori pince padlója alatt csak 50 cm-re van a tufapince boltozatának teteje.

Munkatársak: Kárpáti Gábor, Gáti Csilla régészek.

GÁBOR OLIVÉR

315. Pécs, Irgalmasok utcája

(Baranya megye) Kö

A Kossuth téren építendő mélygarázs járulékos beruházásaként az Irgalmasok utcája vonalában közműkiváltást végeztek, ahol 2008. május 14. és június 3. között régészeti felügyeletet gyakoroltunk. A munka az Irgalmasok utcája úttestének K-i felében folyt egy 2,3 m széles közműárokban a Kossuth tér ÉNy-i sarkától a tér DNy-i sarkáig. Régészeti jelenségek az árok D-i szakaszán jelentkeztek. Az árok mélysége elérte az altalajszintet (2 m a felszíntől). A felügyelet során összesen 5 régészeti jelenséget regisztráltunk.

A feltárási terület közel van a fallal körülkerített késő római Sopianae város K-i városfalához, valamint a középkori Pécs területére esik (a D-i városkapu előtti terület). Előzetesen római (Kr. u. 2–3. sz.) és középkori település-maradványokra számítottunk. A római kori településhez köthető jelenségek nem kerültek elő, csak (szakaszosan) római kori rétegek. Két középkori épület kőfalai jelentkeztek. Mindkettő K-i irányú folytatása a Kossuth téren folyó ásatás DNy-i sarkában előkerült épületeknek. A Kossuth téren megtalált pincelejáró vonalában boltindítást figyeltünk meg. A 4. objektum az épülethez való későbbi (török

kori?) hozzáépítés. Jelen állapotban a 2. és 3. objektum egymáshoz való viszonya sem egyértelmű, a 2. objektum is lehet későbbi átépítés folyamánya.

TÓTH ZSOLT

316. Pécs, Jókai utca 17–19.

(Baranya megye) Rő

2008. május 22–23-án geofizikai felmérést végeztünk a fenti telkeken. A telkek alakja miatt négy külön területi egységet mértünk fel (680 m²) azonos felmérési paraméterekkel: 250 MHz-es középfrekvencia, 0,5 m-es sávköz, 4 centiméterenkénti mintavételezés. A felmérést Mala Geosystems földradar RAMAC XV11 jelfeldolgozó egységgel végeztük. Az alábbi szűrőket alkalmaztuk: jelerősítés, konstans jel szűrése, átlagos jelszint szűrése, sávszűrés, időadatok mélységi konverziója. A mért szelvényeket Easy3D programmal dolgoztuk fel, és vízszintes metszeteket („időszeleteket”) készítettünk az esetleges alaprajzi információk megjelenítése céljából. A térképi és radarmérési adatokat térinformatikai rendszerben (Quantum GIS) egyesítettük, a feltételezett objektumok bejelölésével. A rendelkezésünkre álló térképek alapján a terület erősen bolygatott, elsősorban újkori lakóépületek és pincék által. Ez igen megnehezítette a jelentkező radarjelek régészeti szempontú értékelését. Az esetleges római kori maradványok mélységét a közeli ásatások alapján a 0,5–1,5 m közötti sávban vártuk. A mérési területtől É-ra feltárt Jókai utca 13. sz. telken már mintegy 0,6–0,7 m relatív mélységben mutatkoztak római kori falak, míg a területtől D-re a Citrom utcában közel 1,2–1,4 m mélységben kerültek elő hasonló korú épületalapozások. A fenti mélységek által határolt sávban tapasztalható, falmaradványként értékelhető radarjelek jó része beleillett a kataszteri térképen körvonalakkal jelölt épületek rendszerébe, feltételezhető hogy azok falai és belső közfalai jelentek meg. Ez azonban nem zárja ki, hogy ezen újkori falak korábbi – közép- vagy római kori alapfalakra épültek rá, illetve hogy az azonosítható falak rendszerébe nem illeszkedő erősebb anomáliák részlegesen megmaradt, valamely régészeti korszakba eső falmaradványok. Az ásatások során előkerült római kori maradványok a Jókai utca 13-ban is töredékesen mutatkoztak. Mind a Jókai utca 17., mind pedig a 19. sz. telken volt pince a rendelkezésünkre bocsájtott térkép alapján. Mindkét pince bejárat részén világosan kivehető volt a radargramokon, azonban a pincejáratok egyáltalán nem. Ez vagy azt jelenti, hogy környezetükkel azonos tulajdonságú anyaggal lettek eltömedékelve, vagy mélységük kívül esik a radar hatókörén.

Munkatársak: Simon Béla, Szabó Tibor.

BERTÓK GÁBOR

317. Pécs, Nagypárad

(Baranya megye) Pa

A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága 2008. szeptember 1. és november 30. között régészeti feltárást végzett